

Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Entomologicznego w kadencji 12 IX 2019 – 10 IX 2022 r.

W minionej kadencji, 12 IX 2019 do 10 IX 2022 r. Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Entomologicznego działał w składzie:

Prezes	prof. UPP dr hab. Paweł Sienkiewicz
Wiceprezysi:	prof. dr hab. Janusz Nowacki prof. UJ dr hab. Tomasz Pyrcz
Sekretarz generalny	prof. UPP dr hab. Beata Borowiak-Sobkowiak
Skarbnik	dr hab. Rafał Ruta
Bibliotekarz	prof. UPP dr hab. Marek Bunalski
Członkowie:	prof. UPL dr hab. Katarzyna Golan prof. WSEiZ dr hab. Dawid Marczak dr Miłosz Mazur dr hab. Barbara Osiadacz prof. UŁ dr hab. Agnieszka Soszyńska-Maj prof. MiIZ dr hab. inż. Karol Szawaryn

Opiekunem strony internetowej, podobnie jak w poprzednich latach, był dr inż. Paweł Trzciniński.

Zarząd Główny działał w warunkach utrudnień jakie zostały wywołane pandemią covid-19. Z tego powodu skoncentrowano się na realizacji podstawowych działań związanych z wydawaniem czasopism i serii wydawniczych. Planowana na 2021 rok konferencja naukowa nie mogła się odbyć z uwagi na ograniczenia w aktywności, a większość posiedzeń Zarządu odbyła się drogą elektroniczną. W sumie, w czasie kadencji odbyło się 8 posiedzeń Zarządu Głównego, czego efektem było podjęcie 19 Uchwał. Dotyczyły one głównie spraw członkowskich, finansowych oraz wydawniczych. Dopiero pod koniec kadencji można było zaobserwować wyraźne ożywienie działalności Towarzystwa, szczególnie w postaci organizowanych sympozjów sekcji tematycznych oraz konferencji naukowych.

Sprawy członkowskie

W rejestrze Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, na dzień 31 sierpnia 2022 roku znajduje się 531 członków zwyczajnych oraz 13 żyjących członków honorowych.

W okresie sprawozdawczym w szeregi PTEnt. wstąpiły 22 osoby, w roku 2019 – 3, w 2020 – 8,

w 2021 – 8, w 2022 – 3 osoby. Na początku kadencji (w 2019 roku), Zarząd Główny postanowił uhonoroować Pana Peter'a Senn'a „Złotą Odznaką”, co było wyrazem wdzięczności za wieloletnią pracę włożoną w korekty językowe naszych wydawnictw, szczególnie *Polish Journal of Entomology*.

Opłacalność składek nie poprawiła się znacząco w odniesieniu do minionego okresu sprawozdawczego. Pomimo ogłoszonej tzw. abolicji składkowej w 2020 roku, która wyzerowała dług za lata wcześniejsze, obserwowano stały poziom opłacania składek. Za rok 2019 wydano 112 legitymacji członkowskich, w 2020 roku było to 111 legitymacji, składkę za rok 2021 opłaciło 101 osób, w trwającym, 2022 roku z obowiązku składkowego wywiązało się 89 członków. Część składek opłacana jest z niekiedy ponad rocznym opóźnieniem, co przy tak nikłej ściągłości składek, komplikuje sytuację finansową PTEnt. Biorąc pod uwagę liczbę osób zarejestrowanych jako członkowie Towarzystwa oraz opłacających składki, warto zastanowić się nad wprowadzeniem do statutu zapisu, na mocy którego członkostwo wygasałoby automatycznie po upływie np. 5 lat od opłacenia ostatniej składki.

W minionej kadencji nasze szeregi opuścili na zawsze zasłużeni dla polskiej entomologii Członkowie: prof. dr hab. Andrzej Warchałowski, prof. dr hab. Dariusz Tarnawski, dr Waldemar Mikołajczyk, Andrzej Melke, mgr inż. Henryk Szoltyś, prof. dr hab. Maria Goss, prof. dr hab. Jerzy J. Lipa, prof. dr hab. Anna Liana. Jako Prezes PTEnt. mogłem uczestniczyć w pogrzebie prof. Warchałowskiego, który pełnił funkcję Prezesa w latach 1989–1995, prof. Tarnawskiego, wieloletniego członka Zarządu Głównego oraz Redaktora *Kluczy do oznaczania owadów Polski*, członka honorowego prof. Lipy oraz wybitnego znawcy kusakowatych Andrzeja Melke, odznaczonego „Złotą Odznaką”. Obowiązki służbowe nie pozwoliły mi na uczestnictwo w pozostałych ceremoniach.

Działalność wydawnicza

Polskie Towarzystwo Entomologiczne jest właścicielem i wydawcą pięciu tytułów. Dwóch kwartalników: *Polish Journal of Entomology*, *Wiadomości Entomologiczne*, rocznika *Dipteron*, dwóch wydawnictw ciągłych: *Klucze do oznaczania owadów Polski* oraz *Polish Entomological Monographs*. Na początku kadencji, w celu dopełnienia obowiązków wynikających z prawa prasowego, kwartalniki oraz rocznik *Dipteron* zostały zarejestrowane w Sądzie Okręgowym w Poznaniu i uzyskały numery rejestracyjne.

Z uwagi na skromne przychody finansowe PTEnt, oraz w związku z postulatami zawartymi w sprawozdaniu Komisji Rewizyjnej za lata 2016–2019, wszystkie czasopisma wydawane są w wersji elektronicznej. Artykuły ukazujące się w tych czasopismach są rejestrowane w systemie DOI i posiadają swoje identyfikatory. W przypadku *Wiadomości Entomologicznych* i *Polish Journal of Entomology* zmieniono również szatę graficzną.

1. *Polish Journal of Entomology* – kwartalnik ukazuje się od 1922 roku, czyli w bieżącym roku mija 100 lat od jego powstania. W okresie sprawozdawczym w wersjach elektronicznych ukazały się trzy tomy: 88 (2019), 89 (2020), 90 (2021). Trwają prace nad kolejnymi zeszytami tomu 91 (2022) – do tej pory ukazały się pierwsze dwa zeszyty. W latach 2020 i 2021 Redaktorem Naczelnym PJE był prof. UJ dr hab. Tomasz Pyrcz (Uniwersytet Jagielloński), który z zespołem redakcyjnym, przeprowadził transformację czasopisma do wersji elektronicznej. Czasopismo aktualnie ukazuje się na płatnej platformie Indeks Copernicus. Wcześniej była to platforma Sciendo, jednak z uwagi na wysokie koszty i niejasną propozycję nowej umowy, Zarząd Główny podjął decyzję o zmianie platformy na ww. Warto zaznaczyć, że zmiana platformy wydawniczej

wiązała się z ogromną pracą polegającą na przeniesieniu dziesięcioletniego archiwum z poprzedniej platformy. Zadanie to wykonała Sekretarz Redakcji dr Anna Zubek, przez co nie było przerwy w dostępności czasopisma.

Od 2022 roku funkcję Redaktora Naczelnego PJE pełni prof. UPL dr hab. Katarzyna Golan (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie).

Czasopismo znajduje się na aktualnej liście MEiN i ma na tej liście 20 pkt. Wskaźnik ICV (Index Copernicus) za 2020 rok wynosi 121,10. Taka punktacja niestety powoduje zmniejszenie zainteresowania czasopismem polskich naukowców oraz problemy z pozyskaniem artykułów, przy silnej konkurencji wielu innych wydawców. Wyraźnie widać też odpływ treści ogólnientomologicznych i kumulację prac poświęconych zagadnieniom z ochrony roślin.

Z uwagi na ponoszone przez PTEnt. znaczące koszty związane z utrzymaniem platformy wydawniczej, publikowanie artykułów jest odpłatne, a opłata wynosi 100 EUR, dla członków Towarzystwa z 20% zniżką.

2. *Wiadomości Entomologiczne* – kwartalnik ukazuje się od 1980 roku. W okresie sprawozdawczym ukazały się trzy tomy wydawnictwa: 38 (2019), 39 (2020), 40 (2021). Do tomu 40-tego ukazał się również interesujący suplement podsumowujący wiedzę na temat chrząszczy Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Obecnie trwają prace nad 41 tomem, którego dwa zeszyty ukazały się do tej pory. Zeszyt drugi poświęcono pamięci zmarłego pod koniec 2021 roku Andrzeja Melke. Opiekę merytoryczną nad tym zeszytem sprawował dr hab. Rafał Ruta, który był inicjatorem jego powstania. Pracami redakcji kieruje prof. UPP dr hab. Paweł Sienkiewicz, przy pomocy szerokiego grona Redaktorów Działowych i znaczącej pomocy Sekretarza Redakcji prof. UPP dr hab. Marka Bunalskiego. Czasopismo, jak wspomniano wcześniej, ukazuje się elektronicznie, a każdy artykuł posiada swój numer DOI generowany na darmowej platformie ZENODO. Redakcja na początku funkcjonowania pracowała nad usprawnieniem obiegu redakcyjnego i przyspieszeniem publikowania prac. Czasem jednak jest to trudne do wykonania z uwagi na niedotrzymywanie terminów przez recenzentów. *Wiadomości Entomologiczne* nie są aktualnie na liście MEiN, na platformie Index Copernicus wskaźnik ICV za 2020 rok wynosi 72,68. Zasoby redakcyjne pozwalają być pewnym, że do końca roku ukażą się wszystkie zeszyty czasopisma, które nadal cieszą się popularnością. Koszty związane z funkcjonowaniem *Wiadomości Entomologicznych* to koszty ponoszone za skład artykułów, a czasopismo utrzymywane jest ze składek oraz opłat za objętość

ponadnormatywną oraz publikacje artykułów osób spoza PTEnt. Dla członków Towarzystwa publikowanie do 40 tys. znaków jest nieodpłatne.

3. *Dipteron* – rocznik ukazuje się od 1985 roku, obecnie również w wersji elektronicznej. W okresie sprawozdawczym ukazały się 3 roczniki: 35 (2019), 36 (2020), 37 (2021). Obecnie edytowany jest 38, bieżący rocznik. Pracami Redakcji kieruje dr Andrzej Woźnica, który również zadbał o nadawanie pracom numerów w systemie DOI oraz indeksowanie w bazie Index Copernicus, PBN i OpenAIRE. Na szczególnie uznanie zasługuje opublikowanie na łamach *Dipterona* bibliografii muchówek Polski (od 1597 roku!), którą przygotował prof. Tadeusz Zatwarnicki.

4. *Klucze do oznaczania owadów Polski* – wydawnictwo ciągle ukazujące się od 1954 roku. W minionej kadencji nie ukazał się żaden zeszyt *Kluczy*. Redakcją, do czasu śmierci, kierował prof., dr hab. Dariusz Tarnawski, później Zastępca Redaktora dr hab. Marcin Kadej. Brak zainteresowania tą ważną sferą działalności entomologicznej jest pewnym znakiem czasu pokazującym w jak ślepy zaułek może prowadzić nie do końca przemyślana reforma oceny działalności naukowej. Przygotowanie *kluczy* wymaga znacznego nakładu pracy, która nie zostaje odpowiednio doceniona.

5. *Polish Entomological Monographs* – wydawnictwo ciągle ukazujące się od 2000 roku. Funkcję Redaktora Naczelnego sprawuje nieprzerwanie prof. dr hab. Janusz Nowacki. Aktualnie znajduje się na liście wydawców oraz monografii MEiN i ma przyznane 80 punktów. W minionej kadencji ukazała się jedna pozycja – tom 19 (2021): *The noctuids (Lepidoptera: Noctuoidea: Erebidae, Nolidae, Noctuidae) of the Świętokrzyskie Mountains in Poland*, autorzy: Janusz Nowacki, Roman Wąsala.

W przypadku tego wydawnictwa wszelkie koszty ponoszone są przez autorów lub z darowizn, które autorzy na ten cel organizują. Planowany był kolejny tom, jednak ukarze się on w kolejnej kadencji Zarządu.

Wartym zaznaczenia działaniem jest wykonane w tym roku uzupełnienie brakujących tomów PEM w bibliotekach gromadzących egzemplarze obowiązkowe. To pomoże utrwalić dorobek entomologów PTEnt. i uczyni go w większym stopniu dostępnym.

Członkowie Sekcji Odonatologicznej zaangażowani są dodatkowo w redakcję biuletynu *Odonatrix*.

Podsumowując działalność wydawniczą należy zwrócić uwagę, że czasopisma ukazywały się zwykle bez opóźnień i wszystkie zaplanowane zeszyty poszczególnych tomów ukazały się bez potrzeby ich łączenia. Za niepowodzenie można uznać brak

kolejnych *Kluczy do oznaczania owadów Polski*, które w ramach obecnej polityki publikacyjnej Państwa nie są stosownie punktowane, pomimo ogromnego znaczenia takich publikacji dla rozwoju entomologii w Polsce.

Biblioteka

Od niemal 10 lat ministerstwo właściwe ds. nauki nie wspiera typowej działalności bibliotecznej. W związku z tym, wszelkie działania związane z funkcjonowaniem biblioteki opierają się na pomocy wolontariuszy, a podobnie jak w minionej kadencji, zadania wykonywane wcześniej w ramach etatu, wykonuje społecznie Bibliotekarz PTEnt. oraz Sekretarz Generalny wraz z Prezesem (wysyłka prenumerat, sprzedaż wydawnictw, prośby o kopie artykułów z czasopism, akwizycja przysyłanych wydawnictw, umieszczanie wydawnictw elektronicznych repozytorium Biblioteki Narodowej). Na przełomie wcześniejszej i mijającej kadencji Zarządu, siłami pracowników Katedry Entomologii i Ochrony Środowiska UPP, po przeprowadzce z Wrocławia, zasoby biblioteczne zostały rozpakowane i umieszczone w znajdujących się w Katedrze szafach bibliotecznych (42 szafy). Po wcześniejszym umówieniu, istnieje możliwość skorzystania z zasobów na miejscu, czyli w obecnej siedzibie Zarządu Głównego. We Wrocławiu pozostał jeszcze magazyn niektórych wydawnictw (roczniki archiwalne).

Działalność organizacyjna

Struktury terenowe Towarzystwa tworzy obecnie 8 oddziałów: bytomski, gdański, lubelski, łódzki, olsztyński, poznański, rzeszowski i skierniewicki. Są to głównie już nieaktywne struktury, a działalnością wykazują się jedynie oddział lubelski, łódzki i olsztyński. Zwykle oddziały też nie wypełniają zadań w postaci sprawozdań przesyłanych do Zarządu Głównego, co stanowi źródło informacji choćby o aktualnym składzie zarządu oddziału. Wyjątkiem są wymienione trzy oddziały, które aktywnie popularyzują entomologię pobudzając zainteresowanie wśród potencjalnie przyszłych naszych członków. Istnienie oddziałów zależy głównie od lokalnych inicjatyw i poczucia odpowiedzialności społecznej. Tego niestety wielu Członkom brakuje.

Inaczej, choć nie idealnie, kształtuje się sytuacja Sekcji Tematycznych. W PTEnt. mamy aktualnie osiem sekcji: dipterologiczna, hemipterologiczna, hymenopterologiczna, koleopterologiczna, lepidepterologiczna, odonatologiczna, paleoentomologiczna oraz trichopterologiczna. Sekcje funkcjonują w oparciu Statut oraz wewnętrzne regulaminy zatwierdzone przez Zarząd Główny PTEnt. Większość z wymienionych sekcji organizuje coroczne sympozja, w bie-

zącej kadencji z przerwą spowodowaną pandemią. Sekcja Dipterologiczna jest też organizatorem Światowego Dnia Muchówki oraz Konferencji Dipterologicznej (14 odbyła się w kwietniu 2022 r.). Tegoroczny Zjazd Sekcji był też Jubileuszowym z okazji 40-lecia.

Sekcja Koleopterologiczna w 2020 roku zorganizowała Sympozjum w połączeniu z warsztatami koleopterologicznymi, które cieszyły się zainteresowaniem młodzieży oraz służb ochrony przyrody. W 2021 roku Sekcja Odonatologiczna również połączyła Sympozjum z warsztatami. To cenne inicjatywy pokazujące, że entomologia cieszy się zainteresowaniem społecznym. Takie inicjatywy są być może szansą dla Towarzystwa do poszerzania swoich szeregów o pasjonatów.

Jak się okazało w trakcie rozmów z przewodniczącymi Sekcji istnieje kuriozalny problem definicji członka sekcji. Jako Prezes przeprowadziłem kilka rozmów na ten temat. Tu przy okazji wyjaśniam, że członkiem Sekcji PTEnt. może być tylko członek Towarzystwa i jemu z racji tej przynależności i opłacania składek powinny przysługiwać taryfy ulgowe np. związane z wysokością wpisowego. Reszta, to sympatycy korzystający z dorobku naszej 99-letniej organizacji. Nie są członkami sekcji. Warto jednak by przewodniczący oddziałów czynili starania aby tą sytuację zmienić zachęcając do członkostwa.

Nieprawidłowością jest też wybieranie członków zawieszonych do zarządów sekcji (podobnie oddziałów). Na tym zawieszenie polega, że ze względu na nieopłacanie składek traci się przywileje z tego płynące (patrz Statut). Inne podejście jest nie tylko nieuprawnione ale też zwyczajnie nieuczciwe wobec członków dopełniających swoje obowiązki.

Kolejny problem to brak sprawozdań, które są naszym zwyczajem na wzór oczekiwań dotyczących oddziałów. Tylko nieliczne sekcje takie sprawozdania dostarczają. Warto też by sprawozdania takie były publikowane w naszych czasopiśmie celem utrwalenia działalności PTEnt. w historii nauki.

Inne formy aktywności

Na początku Kadencji Polskie Towarzystwo Entomologiczne zostało pozwane w sprawie o ustalenie czasu zatrudnienia jednego z byłych, etatowych pracowników PTEnt. Z czasów gdy Towarzystwa podlegały pod PAN i otrzymywało za pośrednictwem tej instytucji finanse na swoją działalność. Jako Prezes Towarzystwa reprezentowałem naszą Organizację w Sądzie Rejonowym we Wrocławiu. Sprawa rozstrzygnięta została pomyślnie dla obu stron. Udało się ustalić okresy zatrudnienia. Sytuacja ta przy okazji pokazuje jak niekompletne i rozproszone są

archiwa Towarzystwa i skłania do refleksji nad powołaniem w ramach Zarządu PTEnt. osoby zajmującej się opieką nad naszymi archiwaliimi. W międzyczasie do siedziby Zarządu zostały przewiezione dokumenty z Wrocławia, a w Warszawie zostały zabezpieczone kolejne archiwalia.

Inne formy aktywności obejmują serwis internetowy opracowywany i obsługiwany od samego początku przez dr inż. Pawła Trzczińskiego. Znaleźć tam można podstawowe informacje o PTEnt., aktualności wydawnicze oraz informacje o wydarzeniach takich jak konferencje czy sympozja.

Od sześciu lat mamy również profil na FACEBOOK-u, którym administruje dr Marek Przewoźny, dr Miłosz Mazur, dr hab. Rafał Ruta i prof. UŁ dr hab. Agnieszka Soszyńska-Maj. Rozwój tej inicjatywy wymaga jednak zaangażowania pozostałych członków w dostarczanie ciekawych treści o owadach. Własne serwisy informacyjne prowadzą również niektóre sekcje tematyczne i oddziały. Ten rodzaj działalności wydaje się koniecznym w obecnych czasach sposobem kontaktu ze społeczeństwem. Potwierdzają to statystyki profilu. Wpisy na naszej stronie FB w czasie kadencji zobaczyło ponad 43 tys. odbiorców, niemal 3 tys. osób polubiło stronę i podobna liczba osób śledzi nasz profil.

W ramach współpracy z innymi jednostkami, PTEnt. było współorganizatorem 20th European Carabidologist Meeting (2022 r.), a Prezes objął honorowy patronat nad tym wydarzeniem. PTEnt. bierze również udział w organizacji Wielkiego Dnia Pszczoł (lata 2021–2022) we współpracy z Urzędem Miasta Poznania, przygotowując wystawę edukacyjną o owadach zapylających. W ramach Łódzkiego Oddziału PTEnt. zorganizowany został konkurs fotograficzny dla młodzieży, a w jury konkursu był również Prezes. Obecnie ogłoszony został kolejny konkurs fotograficzny. Ponadto Oddział Łódzki organizował wykłady online – bardzo cenne działanie w okresie izolacji covidowej.

Sekcja Odonatologiczna pracuje nad projektem monografii „Ważki (Odonata) Polski” oraz aktualizacją bazy literatury udostępnianej na stronie Sekcji.

Z pewnością inicjatyw członków PTEnt., które odbyły się pod szyldem naszej Organizacji było więcej. Choćby w postaci wystąpień online czy udzielanych wywiadów. Szkoda tylko, że Zarząd nie jest o nich informowany.

W celu dobrej organizacji Konferencji i Zjazdu, przygotowano na początku roku wnioski o dofinansowanie ze środków programu „Doskonała Nauka”. Niestety czas oceny wniosków przedłużył się, i dopiero w drugiej połowie sierpnia została przekazana ocena wniosku. Wniosek został wysoko oceniony i aktualnie oczekujemy na decyzję o przyz-

naniu środków finansowych. Dopiero przyszłość pokaże na ile będzie można skorzystać z dofinansowania i przez to obniżyć wydatki na Konferencję i Zjazd z budżetu PTEnt.

Finanse Towarzystwa

Najważniejsze przychody PTEnt. pochodzą z tytułu składek. W 2020 roku była to kwota 8110 zł, w 2021 – 11615 zł, w 2022 (stan na 31.08.2022) 10120 zł. Ponadto przychody pochodzą z prenumerat, opłat za druk w naszych czasopismach, darowizn na wydawnictwa oraz wpłat na konferencje i sympozja. Tym samym w 2020 roku suma przychodów z działalności statutowej wynosiła 28 168,48 zł (w tym z darowizn 1 000 zł), w 2021 roku było to 36 551,75 zł (w tym z darowizn 11 200 zł), a w 2022 roku do końca sierpnia 56 302,15 zł (w tym z darowizn 300 zł).

Finanse te pozwoliły na ponoszenie kosztów działalności statutowej, na które składają się koszty związane z działalnością wydawniczą (w tym platforma Index Copernicus), realizacją konferencji i sympozjów, koszty ponoszone na obsługę księgowości czy wysyłkę. Koszty statutowe kształtowały się w następujący sposób: w 2020 roku wyniosły 17 424,90 zł, w 2021 roku 32 452,25 zł, a do końca sierpnia 2022 r – 30 345,71 zł.

Sytuację finansową PTEnt. na koniec kadencji można uznać za stabilną. Środki zgromadzone na koncie to 70 715,31 (większość to środki na jeszcze nie rozliczone koszty bieżącego Zjazdu), w kasie wynoszą 221,43 zł. Po rozliczeniu Konferencji i Zjazdu, opłaceniu księgowości, odjęciu kosztów na działalność wydawniczą, przewiduje się, że na kolejny rok obrachunkowy pozostanie około 20 tys. zł. To pozwoli na opłacenie kosztów związanych z platformą Index Copernicus oraz bieżące regulowanie należności związanych z działalnością wydawniczą oraz wysyłką legitymacji w 2023 roku. Jednak aby utrzymać płynność finansową potrzebne jest m.in. opłacanie składek na początku roku.

Podsumowanie

Miniona kadencja Polskiego Towarzystwa Entomologicznego nie należała do łatwych. Czas ten nałożył się na pandemię oraz światowy kryzys, który spowodował wzrost kosztów funkcjonowania. To odbija się na, i tak już niskiej, podstawowej aktywności członków. Przyrasta również obowiązków administracyjnych związanych z funkcjonowaniem Towarzystwa, które traktowane są na równi z innymi organizacjami pozarządowymi takimi jak np. fundacje. Dodatkowym obowiązkiem zagrożonym karą było np. zgłoszenie PTEnt. do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych.

Następny Zarząd będzie miał za zadanie wprowadzić PTEnt. w kolejne stulecie działalności. Jubileusz przypada w przyszłym roku kalendarzowym. To w jakim stylu będziemy obchodzić stulecie, będzie zależało tylko od zaangażowania członków. Przechodzący do historii Zarząd podjął inicjatywę opracowania biogramów najbardziej zasłużonych dla Towarzystwa członków pod roboczym tytułem „Złota Księga Członków PTEnt.” oraz opracowania w sposób przystępny uaktualnionej historii Towarzystwa. Aby zadanie to zrealizować konieczna będzie współpraca wszystkich, szczególnie przewodniczących oddziałów i sekcji.

Pocieszające jest jednak, że nadal znajdują się osoby chcące rozwijać entomologiczny ruch społeczny. Dlatego kończąc dziękuję wszystkim członkom, którzy opłacają składki, Redaktorom Naczelnym czasopism oraz zespołom redakcyjnym, Przewodniczącym Sekcji i Oddziałów. Na szczególne podziękowania zasługuje nasz wieloletni opiekun strony internetowej dr inż. Paweł Trzeciński oraz osoby zaangażowane w serwis na FB. Dziękuję też Koleżankom i Kolegom z Zarządu Głównego. Osoby te zresztą pełniły w Towarzystwie szereg innych funkcji, np. w redakcjach wydawnictw.

Paweł Sienkiewicz
Prezes PTEnt.